

ZAKON O POREZU NA DOHODAK

'Narodne novine' br. 177/04 i 73/08

Na snazi od 1. srpnja 2008.

I. TEMELJNE ODREDBE

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Porez na dohodak utvrđuje se i plaća prema odredbama ovoga Zakona.
- (2) Raspodjela prihoda od poreza na dohodak utvrđuje se posebnim zakonom.

2. POREZNI OBVEZNIK

2.1. Pojam poreznog obveznika

Članak 2.

- (1) Porezni obveznik je fizička osoba koja ostvaruje dohodak.
- (2) Ako više fizičkih osoba zajednički ostvaruje dohodak, porezni obveznik je svaka fizička osoba zasebno i to za svoj udio u zajednički ostvarenom dohotku.
- (3) Porezni obveznik je i nasljednik za sve porezne obveze koje proizlaze iz dohotka što ga je ostavitelj ostvario do svoje smrti. Nasljednik je istodobno i porezni obveznik za dohodak koji mu pritječe iz naslijeđenih izvora dohotka.

2.2. Rezident

Članak 3.

- (1) Rezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj ima prebivalište ili uobičajeno boravište.

(2) Rezident je i fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema prebivalište ni uobičajeno boravište, a zaposlen je u državnoj službi Republike Hrvatske i po toj osnovi prima plaću.

2.3. Nerezident

Članak 4.

Nerezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema ni prebivalište ni uobičajeno boravište, a u Republici Hrvatskoj ostvaruje dohodak koji se oporezuje prema odredbama ovoga Zakona.

3. IZVORI DOHOTKA

Članak 5.

(1) Izvori dohotka su primici ostvareni od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala, osiguranja i drugih primitaka.

(2) Dohodak koji se oporezuje prema odredbama ovoga Zakona, prema izvoru dohotka iz stavka 1. ovoga članka, jest:

1. dohodak od nesamostalnog rada,
2. dohodak od samostalne djelatnosti,
3. dohodak od imovine i imovinskih prava,
4. dohodak od kapitala,
5. dohodak od osiguranja,
6. drugi dohodak.

4. POREZNA OSNOVICA

Članak 6.

(1) Osnovica poreza na dohodak rezidenta je ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, dohotka od samostalne djelatnosti prema stavku 3. ovoga članka, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala, dohotka od osiguranja i drugog dohotka, koji rezident ostvari u tuzemstvu i u inozemstvu (načelo svjetskog dohotka), a umanjeno za osobni odbitak iz članka 36. i/ili članka 54. ovoga Zakona.

(2) Osnovica poreza na dohodak nerezidenta je ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, dohotka od samostalne djelatnosti prema stavku 3. ovoga članka, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala, dohotka od osiguranja i drugog dohotka, koji nerezident ostvari u tuzemstvu (načelo tuzemnog dohotka), a umanjen za osobni odbitak iz članka 36. stavka 1., 11. i 27. ovoga Zakona.

(3) Dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona, koji rezident ostvari u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu, umanjuje se:

1. za iznos plaća novozaposlenih osoba i nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja iz članka 56. stavka 1. ovoga Zakona,

2. za iznos izdataka za školovanje i stručno usavršavanje iz članka 56. stavka 6. ovoga Zakona,

3. za iznos izdataka za istraživanje i razvoj iz članka 57. stavka 1. ovoga Zakona,

4. i za preneseni gubitak iz članka 35. ovoga Zakona, nakon umanjenja iz točke 1., 2. i 3. ovoga stavka, koji je rezident po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona ostvario u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu.

5. POREZNO RAZDOBLJE

Članak 7.

(1) Porez na dohodak utvrđuje se i plaća za kalendarsku godinu (porezno razdoblje).

(2) Porezno razdoblje može biti kraće od kalendarske godine u sljedećim slučajevima:

1. ako rezident tijekom iste kalendarske godine postane nerezident ili obratno, u kojem slučaju porezno razdoblje obuhvaća razdoblje u kojemu je fizička osoba bila rezident ili nerezident,

2. rođenja ili smrti poreznog obveznika.

(3) U slučajevima iz stavka 2. ovoga članka prava iz ovoga Zakona računaju se u korist poreznog obveznika, na pune mjesece.

6. POREZNE STOPE

Članak 8.

(1) Porez na dohodak plaća se po stopi od 15% od porezne osnovice do visine dvostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku porezne osnovice između dvostrukog i peterostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka, po stopi od 35% na razliku porezne osnovice između peterostrukog i 14-erostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka te po stopi od 45% na poreznu osnovicu iznad 14-erostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Porez na dohodak prema stavku 1. ovoga članka uvećava se za prirez porezu na dohodak koji uvedu jedinice lokalne samouprave prema posebnim zakonima, a umanjuje se ako jedinice lokalne samouprave propišu niži udio u porezu na dohodak od onog koji im pripada po posebnom zakonu.

7. PRIMICI KOJI SE NE SMATRAJU DOHOTKOM

Članak 9.

(1) Dohotkom se ne smatraju:

1. primici od kamata na kunsku i deviznu štednju, na pologe (po viđenju i oročene) na žiroračunu, tekućem i deviznom računu koji su ostvareni od banaka, štedionica i štedno-kreditnih zadruga,
2. primici od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu,
3. primici od kamata po vrijednosnim papirima izdanim u skladu s posebnim zakonom,
4. primici od otuđenja financijske imovine ako to nije djelatnost poreznog obveznika,
5. izravne uplate premije osiguranja za dokup dijela doživotne mirovine određene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju kojeg bi osiguranik ostvario da je navršio određenu starosnu dob i/ili određeni mirovinski staž, a koje uplaćuju poslodavci za svoje radnike u vrijeme njihovog umirovljenja,
6. mirovine rezidenata ostvarene u inozemstvu,
7. obiteljske mirovine koje djeca ostvaruju nakon smrti roditelja prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
8. državne nagrade ustanovljene propisima koje donosi Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske, nagrade jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisane statutom tih jedinica i novčane nagrade za osvojenu medalju na olimpijskim igrama te svjetskim i europskim prvenstvima planirane za te namjene u državnom proračunu Republike Hrvatske i proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Dohotkom se ne smatraju ni primici za koje fizičke osobe ne pružaju tržišne protuusluge i to:

2.1. primici po posebnim propisima:

2.1.1. potpore zbog zbrinjavanja ratnih invalida i članova obitelji poginulih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata,

2.1.2. socijalne potpore,

2.1.3. doplatak za djecu i novčani primici za opremu novorođenog djeteta,

2.1.4. primici osoba s invaliditetom, osim plaća i mirovina,

2.1.5. potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog elementarnih nepogoda,

2.2. potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog ratnih događaja,

2.3. nasljedstva i darovi,

2.4. primici od otuđenja osobne imovine,

2.5. odštete koje nisu u svezi s gospodarstvenom djelatnošću,

2.6. primici ostvareni na nagradnim natjecanjima ili natjecanjima, raspisanim pod jednakim uvjetima uz mogućnost sudjelovanja svih osoba i igrama na sreću prema posebnom zakonu,

2.7. primici koje fizičke osobe ostvaruju po osnovi darovanja pravnih i fizičkih osoba, a za zdravstvene potrebe (operativne zahvate, liječenja, nabavu lijekova i ortopedskih pomagala), rješavanje kojih nije plaćeno osnovnim, dopunskim i privatnim zdravstvenim osiguranjem.

(3) Dohotkom se ne smatraju ni primici po osnovi osiguranja stvari, odgovornosti, života i imovine. Primici po osnovi životnog osiguranja i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja smatraju se dohotkom ako su premije toga osiguranja bile porezno priznati izdatak.

(4) Ako su primici iz stavka 2. i 3. ovoga članka u svezi s ostvarivanjem dohotka iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona, smatraju se oporezivim dohotkom.

(5) Dohotkom se u smislu ovoga Zakona ne smatraju primici koji se ostvaruju u okviru djelatnosti koja se oporezuje prema Zakonu o porezu na dobit.

8. PRIMICI NA KOJE SE NE PLAĆA POREZ NA DOHODAK

Članak 10.

Porez na dohodak ne plaća se na:

1. naknadu razlike plaće za vrijeme vojne službe u Oružanim snagama Republike Hrvatske,
2. naknadu plaće pripadnicima civilne zaštite i drugim osobama za djelatnost u okviru civilne zaštite i zaštite od elementarnih nepogoda,
3. naknadu plaće za vrijeme privremene nezaposlenosti i spriječenosti za rad isplaćenu na teret sredstava obveznih osiguranja,
4. nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja do propisanog iznosa,
5. nagrade učenicima i studentima osvojene na natjecanjima u okviru obrazovnog sustava i organiziranim školskim i sveučilišnim natjecanjima,
6. primitke učenika i studenata na redovnom školovanju za rad preko učeničkih i studentskih udruga, po posebnim propisima, a do propisanog iznosa,
7. naknade štete zbog posljedica nesreće na radu prema odluci suda ili nagodbi u tijeku sudskog postupka, ako je naknada određena u jednokratnom iznosu,
8. naknade i nagrade koje osuđene osobe primaju za rad u kazneno-popravnim ustanovama i domovima za preodgoj,
9. primitke radnika i fizičkih osoba iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona po osnovi naknada, potpora i nagrada koje im isplaćuje poslodavac i isplatelj primitka, odnosno plaće, do propisanih iznosa,
10. primitke po osnovi naknada, potpora i nagrada osoba koje obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona i drugih djelatnosti koje se oporezuju na način propisan za samostalnu djelatnost, do propisanih iznosa,
11. primitke po osnovi službenih putovanja fizičkih osoba koje ne ostvaruju primitke po osnovi nesamostalnog rada iz članka 14. ovoga Zakona ili primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak iz članka 32. ovoga Zakona, u neprofitnim organizacijama uz naknadu, a do propisanog iznosa,
12. stipendije učenicima i studentima za redovno školovanje na srednjim, višim i visokim školama i fakultetima, ukupno do propisanog iznosa,
13. stipendije studenata za redovno školovanje na višim i visokim školama i fakultetima i poslijediplomanata te poslijedoktoranata za koje su sredstva planirana u državnom proračunu Republike Hrvatske,
14. športske stipendije koje se prema posebnim propisima isplaćuju športašima za njihovo športsko usavršavanje, do propisanog iznosa,
15. sindikalne socijalne pomoći koje se isplaćuju iz sredstava sindikalne članarine članovima sindikata,

16. nagrade za športska ostvarenja i naknade športašima prema posebnim propisima, do propisanih iznosa.

9. OSOBNA OSLOBOĐENJA

Članak 11.

Fizičke osobe koje u Republici Hrvatskoj obavljaju diplomatsko-konzularne dužnosti ne plaćaju porez na dohodak na tako ostvaren dohodak i to:

1. šefovi inozemnih diplomatskih misija akreditiranih u Republici Hrvatskoj i diplomatsko osoblje inozemnih diplomatskih misija u Republici Hrvatskoj, a i članovi njihove uže obitelji, ako ti članovi nisu hrvatski državljani ili nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj,
2. šefovi inozemnih konzulata u Republici Hrvatskoj i konzularni dužnosnici te članovi njihove uže obitelji, ako ti članovi nisu hrvatski državljani ili nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj,
3. dužnosnici UN i njihovih posebnih agencija, stručnjaci tehničke pomoći UN i njihovih posebnih agencija,
4. fizičke osobe zaposlene kod inozemnih diplomatskih misija, konzulata i međunarodnih organizacija, fizičke osobe zaposlene kod šefova diplomatskog osoblja inozemnih diplomatskih misija i međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj, ako nisu hrvatski državljani ili nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj,
5. počasni konzularni dužnosnici inozemnih konzulata u Republici Hrvatskoj za primitke što ih ostvaruju od države koja ih je imenovala za obavljanje konzularnih poslova.

II. UTVRĐIVANJE DOHOTKA

1. OPĆE ODREDBE O UTVRĐIVANJU DOHOTKA

Članak 12.

(1) Dohodak je razlika između primitaka priteklih u poreznom razdoblju i izdataka nastalih u istom poreznom razdoblju.

(2) Primici su sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku pritekla u poreznom razdoblju.

(3) Izdacima se smatraju svi odljevi dobara s novčanom vrijednošću izvršeni radi ostvarivanja ili osiguranja primitaka iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Primici i izdaci utvrđuju se primjenom načela blagajne.

(5) Primici se pripisuju onoj osobi koja ih je ostvarila. U slučaju prestanka porezne obveze primici se pripisuju onoj osobi kojoj se na temelju njihovog priljeva povećava gospodarstvena snaga (pravnom sljedniku).

(6) Izdaci se pripisuju onoj fizičkoj osobi kojoj se pripisuju i primici od gospodarstvene djelatnosti prema stavku 5. ovoga članka, bez obzira tko ih je učinio.

(7) Primici i izdaci koji su nastali u ime i za račun drugoga (prolazne stavke) ne smatraju se ni primitkom ni izdatkom i ne utječu na visinu dohotka.

(8) Izdacima se ne smatraju ni oni izdaci koji se ne mogu jasno odvojiti od osobnih izdataka niti izdaci koji su uzrokovani osobnim potrebama poreznog obveznika ili nisu nastali s namjerom ostvarivanja oporezivih primitaka, kao što su:

1. porez na dohodak, porez na nasljedstva i darove i drugi osobni porezi,

2. izdaci za novčane kazne i prekršaje, izdaci za troškove sudskog ili upravnog postupka u osobnim predmetima i kamate na zakašnjela plaćanja osobnih izdataka.

(9) Izdacima pri utvrđivanju dohodaka rezidenata smatraju se i tijekom poreznog razdoblja u tuzemstvu uplaćene premije životnog osiguranja koje imaju obilježje štednje, dopunskog i privatnoga zdravstvenog osiguranja te dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja tuzemnim osigurateljima do visine 1.000,00 kuna za svaki mjesec poreznog razdoblja, a najviše do visine određene člankom 36. stavkom 26. ovoga Zakona.

2. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD NESAMOSTALNOG RADA

2.1. Dohodak od nesamostalnog rada

Članak 13.

Dohodak od nesamostalnog rada je razlika između primitaka priteklih u poreznom razdoblju u skladu s odredbama članka 14. ovoga Zakona i izdataka nastalih u istom razdoblju u skladu s odredbama članka 16. ovoga Zakona.

2.2. Primici po osnovi nesamostalnog rada

Članak 14.

(1) Primicima po osnovi nesamostalnog rada (plaćom) smatraju se:

1. svi primici koje poslodavac u novcu ili u naravi isplaćuje ili daje radniku po osnovi radnog odnosa, prema propisima koji uređuju radni odnos, a to su:

1.1. plaća koju poslodavac isplaćuje radnicima u svezi sa sadašnjim radom, prijašnjim radom po osnovi prijašnjeg radnog odnosa ili budućim radom po osnovi sadašnjeg radnog odnosa,

1.2. primici po osnovi naknada, potpora, nagrada i drugog, koje poslodavac isplaćuje ili daje radnicima iznad propisanih iznosa,

1.3. plaća koju radniku umjesto poslodavca isplati druga osoba,

1.4. premije osiguranja koje poslodavci plaćaju za svoje radnike po osnovi životnog osiguranja, dopunskog i privatnoga zdravstvenog osiguranja, dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja i osiguranja njihove imovine,

1.5 svi drugi primici koje poslodavac isplaćuje ili daje radniku za obavljeni rad po osnovi ugovora o radu ili drugog akta kojim se uređuje radni odnos,

2. poduzetnička plaća koja ulazi u rashod pri utvrđivanju poreza na dobit,

3. primici (plaća) fizičkih osoba izaslanih na rad u Republiku Hrvatsku po nalogu inozemnog poslodavca u tuzemna društva za rad u tim društvima,

4. primici (plaća) članova predstavničkih i izvršnih tijela državne vlasti i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji im se isplaćuju za rad u tim tijelima i jedinicama,

5. naknade plaće osobama koje pružaju njegu i pomoć hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata I. skupine, prema posebnom propisu.

(2) Primicima po osnovi nesamostalnog rada smatraju se i:

1. mirovine ostvarene na temelju prijašnjih uplata doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje,

2. mirovine koje isplaćuju osiguravatelji na temelju prijašnjih uplata poslodavca za dokup dijela mirovine, ako su te uplate bile oslobođene oporezivanja,

3. mirovine koje se isplaćuju poduzetnicima koji su obavljali samostalnu djelatnost, poduzetnicima koji su plaćali porez na dobit i drugim osobama na temelju prijašnjih uplata doprinosa u propisano obvezno osiguranje, a koji su bili porezno dopustivi izdatak ili rashod.

(3) Primicima u naravi smatraju se korištenje zgrada, prometnih sredstava, povoljnije kamate pri odobravanju kredita i druge pogodnosti koje poslodavci i isplatelji primitka, odnosno plaće iz stavka 1. i 2. ovoga članka daju radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju primitke iz stavka 1. i 2. ovoga članka. Primitkom po osnovi

povoljnijih kamata smatra se razlika između ugovorene niže i stope kamate od 4% godišnje, osim kamata po kreditima koji se daju ili subvencioniraju iz proračuna, ali ne radnicima uprave.

(4) Radnicima, u smislu stavka 1. točke 1. ovoga članka, smatraju se i službenici, namještenici i druge osobe koje su u radnom odnosu, prema propisima koji uređuju radni odnos.

2.3. Primici koji se ne smatraju primicima od nesamostalnog rada

Članak 15.

(1) Primicima od nesamostalnog rada ne smatraju se primici koje poslodavac i isplatitelj primitka odnosno plaće iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona omogućuje radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju primitke iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona u interesu obavljanja djelatnosti poslodavca i isplatitelja primitka odnosno plaće, a osobito:

1. uređenje i opremanje radnih prostora i prostora za odmor i prehranu,
2. posebna radna odjeća obilježena nazivom ili znakom poslodavca ili isplatitelja primitka odnosno plaće iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona,
3. obvezni liječnički pregledi prema posebnim propisima,
4. sistematski kontrolni liječnički pregledi ako su omogućeni svim radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju primitke iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona,
5. školovanje i stručno usavršavanje koje je u svezi s djelatnosti poslodavca i isplatitelja primitka, odnosno plaće iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Primicima po osnovi nesamostalnog rada ne smatraju se iznosi koje isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i to:

1. naknada hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata prema posebnom zakonu:

1.1. naknada za vrijeme nezaposlenosti,

1.2. naknada plaće utvrđena u visini razlike između plaće koju prima kao radnik i plaće koju bi primao kao pripadnik gardijske postrojbe istoga čina i ustrojbenog mjesta, odnosno plaće pripadnika djelatnog sastava Oružanih snaga Republike Hrvatske,

1.3. naknada od dana stjecanja prava na profesionalnu rehabilitaciju, za vrijeme profesionalne rehabilitacije i od završene profesionalne rehabilitacije do zaposlenja,

2. zaštitni dodatak uz mirovinu planiran u državnom proračunu ili proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,

3. novčana naknada zbog tjelesnog oštećenja,

4. doplatak za pomoć i njegu druge osobe,

5. naknada plaće invalidu rada s pravom na profesionalnu rehabilitaciju, od dana nastanka invalidnosti do najduže 24 mjeseca od dana završetka profesionalne rehabilitacije.

(3) Ako poslodavac i isplatitelj primitka, odnosno plaće i mirovine iz članka 14. ovoga Zakona isplaćuje radniku i fizičkim osobama te umirovljenicima plaću ili mirovinu po sudskoj presudi, propisane zatezne kamate isplaćene po toj osnovi ne smatraju se primitkom od nesamostalnog rada i ne podliježu oporezivanju.

2.4. Izdaci po osnovi nesamostalnog rada

Članak 16.

(1) Izdacima koji se oduzimaju od primitaka iz članka 14. ovoga Zakona pri utvrđivanju dohotka od nesamostalnog rada, smatraju se uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja iz plaće, odnosno iz primitka.

(2) Izdacima iz stavka 1. ovoga članka koji se mogu odbiti pri utvrđivanju dohotka od nesamostalnog rada i predujma poreza po toj osnovi smatraju se i uplaćene premije osiguranja iz članka 12. stavka 9. ovoga Zakona, koje radnici i fizičke osobe koje ostvaruju primitke iz članka 14. ovoga Zakona uplaćuju na svoj teret, a poslodavac i isplatitelj primitka, odnosno plaće i mirovine iz članka 14. ovoga Zakona ih obustavlja i uplaćuje pri isplati plaće, odnosno primitka ili mirovine.

3. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI

3.1. Dohodak od samostalne djelatnosti

Članak 17.

Dohotkom od samostalne djelatnosti smatra se dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, dohodak od slobodnih zanimanja i dohodak od poljoprivrede i šumarstva.

3.2. Samostalne djelatnosti

Članak 18.

(1) Obrtom i s obrtom izjednačenim djelatnostima (obrtničkim djelatnostima), u smislu ovoga Zakona, smatraju se:

1. djelatnosti u smislu članka 1. Zakona o obrtu i sve druge posebno navedene gospodarstvene djelatnosti,
2. ustup uz naknadu ili konačna prodaja imovinskih prava u okviru obrtničke djelatnosti ili djelatnosti slobodnog zanimanja iz stavka 2. ovoga članka,
3. otuđenje (prodaja, zamjena i drugi prijenos) više od tri nekretnine ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina, osim ako se nekretnine izvlaćuju na temelju posebnog zakona. Razdoblje od pet godina počinje teći od dana otuđenja prve nekretnine, pri čemu je mjerodavan nadnevak kupoprodajnog ili drugoga ugovora odnosno isprave o stjecanju vlasništva. Ako se otuđuje zgrada s više stanova ili poslovnih prostora ili građevinsko zemljište ili više zemljišnih čestica, jednom nekretninom smatra se svaki stan, poslovni prostor, gradilište ili zemljišna čestica.

(2) Djelatnostima slobodnih zanimanja smatraju se profesionalne djelatnosti fizičkih osoba koje su po toj osnovi obvezno osigurane prema propisima koji uređuju obvezna osiguranja, odnosno djelatnosti fizičkih osoba kojima su to osnovne djelatnosti i koje su po toj osnovi upisane u registar poreznih obveznika poreza na dohodak. Djelatnostima slobodnih zanimanja osobito se smatraju:

1. samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinara, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, inženjera, arhitekata, poreznih savjetnika, stečajnih upravitelja, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika i druge slične djelatnosti,
2. samostalna djelatnost znanstvenika, književnika, izumitelja i druge slične djelatnosti,
3. samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost i druge slične djelatnosti,
4. samostalna djelatnost novinara, umjetnika i športaša,

(3) Djelatnost poljoprivrede i šumarstva obuhvaća korištenje prirodnih bogatstava zemlje i prodaju, odnosno zamjenu od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju. Fizičke osobe su po osnovi djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obveznici poreza na dohodak, ako su po toj osnovi obveznici poreza na dodanu vrijednost prema posebnom zakonu te ako ostvaruju poticaje na način i pod uvjetima propisanim posebnim zakonima.

3.3. Utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti

Članak 19.

(1) Dohodak od samostalnih djelatnosti je razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka nastalih u poreznom razdoblju.

(2) Dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava iz članka 18. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona ne oporezuje se ako je otuđenje izvršeno između bračnih drugova, predaka i potomaka u izravnoj liniji i drugih članova uže obitelji iz članka 36. stavka 7. ovoga Zakona te između razvedenih bračnih drugova ako je otuđenje u izravnoj vezi s razvodom braka.

(3) Ako su nekretnine iz članka 18. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona i stavka 2. ovoga članka stečene darovanjem i otuđene u roku od pet godina od dana njihove nabave od strane darovatelja, darovatelju se utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti na način iz članka 19. – 24. ovoga Zakona.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka i članka 23. stavka 1. ovoga Zakona, porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost novinara, umjetnika i športaša iz članka 18. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona, mogu utvrđivati dohodak i plaćati predujam poreza na dohodak po osnovi tih djelatnosti u skladu s člankom 32. i člankom 48. ovoga Zakona.

3.4. Primici po osnovi samostalnih djelatnosti

Članak 20.

(1) Poslovni primici su sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku u okviru njegove samostalne djelatnosti pritekla u poreznom razdoblju.

(2) Primici iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se prema njihovoj tržišnoj vrijednosti.

(3) U poslovne primitke ulaze i primici ostvareni od prodaje i izuzimanja stvari i prava koja služe za obavljanje samostalne djelatnosti i koja se vode ili su se trebala voditi u popisu dugotrajne imovine, kao i primici ostvareni od otuđenja ili likvidacije djelatnosti. Ako stjecatelj cijele djelatnosti nastavlja poduzetničku djelatnost, primici od otuđenja se ne oporezuju ukoliko je osigurano kasnije oporezivanje skrivenih pričuva.

(4) Poslovnim primicima smatraju se i izuzimanja osim izuzimanja financijske imovine.

(5) Poslovnim primicima smatraju se manjkovi dobara u smislu propisa o porezu na dodanu vrijednost iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske obrtničke komore te pripadajući porezi zaračunati prilikom nabave dobara za koja je utvrđen manjak.

3.5. Izdaci po osnovi samostalnih djelatnosti

Članak 21.

(1) Poslovni izdaci su svi odljevi dobara poreznog obveznika tijekom poreznog razdoblja radi stjecanja, osiguranja i očuvanja poslovnih primitaka. U poslovne izdatke poreznih obveznika koji obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona ulaze oni izdaci koji su izravno vezani za obavljanje djelatnosti.

(2) U poslovne izdatke ulaze i knjigovodstvene vrijednosti pojedinačno ili ukupno prodanih ili izuzetih dobara dugotrajne imovine koja su se vodila ili trebala voditi u popisu dugotrajne imovine. Poslovnim izdacima smatraju se i troškovi otuđenja i likvidacije.

(3) Poslovnim izdacima smatraju se i ulaganja osim ulaganja financijske imovine i ulaganja u dugotrajnu imovinu.

(4) Primljeni krediti i zajmovi nisu poslovni primitak, a otplate kredita i zajmova nisu poslovni izdatak.

(5) Plaćene kamate po kreditima i zajmovima za obavljanje djelatnosti smatraju se poslovnim izdacima, a naplaćene kamate po sredstvima i plasmanima sredstava koja služe za obavljanje djelatnosti smatraju se poslovnim primicima, ako nisu oporezive po odbitku u skladu sa člankom 30. i člankom 51. stavkom 2. ovoga Zakona.

(6) Izdacima koji se priznaju pri utvrđivanju dohotka od samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona, smatraju se i uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja prema posebnim propisima.

(7) Izdaci za materijal, robu, proizvode, energiju i usluge, koji služe za stjecanje dohotka, priznaju se u visini cijene nabave ili troška proizvodnje.

(8) Izdacima se smatraju izdaci za plaće i obvezni doprinosi na plaću radnika i fizičkih osoba koje ostvaruju primitke iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona (plaće s porezima i doprinosima) u visini stvarnih isplata.

(9) Izdacima poslovanja smatraju se i otpisi prema članku 24. stavku 4. ovoga Zakona na način i prema stopama propisanim Zakonom o porezu na dobit.

(10) Izdacima otpisa ne smatraju se otpisi povećane vrijednosti dugotrajne imovine zbog revalorizacije.

3.5.1. Izdaci koji se porezno ne priznaju

Članak 22.

(1) Pri utvrđivanju dohotka od samostalne djelatnosti ne odbijaju se sljedeći izdaci:

1. 70% izdataka reprezentacije (ugošćenja, darova s ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, izdataka za odmor, šport, rekreaciju i razonodu, izdataka za korištenje osobnih motornih vozila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor i drugih sličnih izdataka), u visini troškova nastalih iz poslovnih odnosa s poslovnim partnerom,

2. porez na dodanu vrijednost na vlastitu potrošnju, a i besplatne isporuke i drugi izdaci,
3. primici poduzetnika koji obavljaju samostalnu djelatnost po osnovi naknada, potpora i nagrada, iznad propisanih iznosa,
4. dnevnicu i troškova službenog putovanja poduzetnika koji obavljaju samostalnu djelatnost, iznad propisanih iznosa,
5. 30% izdataka u svezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz poduzetnika, poslovnih i drugih zaposlenih osoba, ako se po osnovi korištenja tih sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća ili drugi dohodak.

(2) Iznimno od stavka 1. točke 5. ovoga članka poslovnim izdacima smatraju se ukupno nastali izdaci za osiguranje osobnih motornih vozila i drugih prijevoznih sredstava.

(3) Kao poslovni izdaci ne mogu se odbiti ni drugi izdaci koji nisu u izravnoj svezi s obavljanjem samostalne djelatnosti.

3.6. Poslovne knjige i evidencije

Članak 23.

(1) Porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost iz članka 18. ovoga Zakona dužni su upisati se u registar poreznih obveznika poreza na dohodak i utvrđivati dohodak na temelju podataka iz poslovnih knjiga i evidencija.

(2) Poslovne knjige i evidencije iz stavka 1. ovoga članka su knjiga primitaka i izdataka, popis dugotrajne imovine, knjiga prometa i evidencija o tražbinama i obvezama.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, porezni obveznici nisu obvezni voditi knjigu prometa, ako podatke o dnevnom gotovinskom prometu osiguravaju u knjizi primitaka i izdataka ili u evidencijama propisanim drugim zakonima te ako se te evidencije vode na mjestu gdje se ostvaruju gotovinski primici.

(4) Za svaku prodaju, odnosno obavljenju uslugu, mora se izdati račun.

(5) Porezni obveznici koji obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona, vode jedne poslovne knjige.

3.6.1. Popis dugotrajne imovine

Članak 24.

(1) U popis dugotrajne imovine unose se stvari i prava, ako su njihove nabavne cijene, odnosno troškovi proizvodnje (nabavna vrijednost) veći od 2.000,00 kuna i ako je njihov vijek trajanja dulji od godinu dana. Prava ulaze u popis dugotrajne imovine samo ako je kod njihove nabave plaćena naknada.

(2) Popis dugotrajne imovine služi za utvrđivanje izdataka otpisa (amortizacije) dugotrajne imovine. Dugotrajna se imovina i nakon što je u cijelosti otpisana zadržava u popisu dugotrajne imovine do trenutka prodaje, darovanja ili drugog načina otuđenja ili uništenja.

(3) U popis dugotrajne imovine unose se pojedinačna nabavna vrijednost dobara dugotrajne imovine, vijek trajanja (korištenja), knjigovodstvena vrijednost i otpisi.

(4) Nabavna vrijednost dobara dugotrajne imovine, koja su unesena u popis dugotrajne imovine, otpisuje se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit. Ako se dobro dugotrajne imovine zbog uništenja više ne može koristiti ili ako se proda, izuzme ili na drugi način otuđi, tada se njegova knjigovodstvena vrijednost otpisuje u cijelosti.

3.7. Način ostvarivanja dohotka od samostalne djelatnosti

Članak 25.

Dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona porezni obveznik može ostvarivati sam, kao supoduzetnik ili u nekom drugom obliku sudjelovanja u dohotku od samostalne djelatnosti.

3.8. Promjena načina oporezivanja

Članak 26.

(1) Porezni obveznik iz članka 18. ovoga Zakona može na vlastiti zahtjev plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak ili je obvezan plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak ako ispunjava zakonske uvjete za oporezivanje dobiti, na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o porezu na dobit. U slučaju supoduzetništva ili drugog oblika zajedničkog dohotka pisani zahtjev podnose i potpisuju svi supoduzetnici.

(2) Pisani zahtjev iz stavka 1. ovoga članka kojim se na vlastiti zahtjev traži promjena načina oporezivanja dostavlja se nadležnoj ispostavi Porezne uprave do kraja tekuće godine za iduću kalendarsku godinu.

(3) Rješenje kojim se usvaja zahtjev iz stavka 2. ovoga članka obvezuje poreznog obveznika sljedećih pet godina. U opravdanim slučajevima Porezna uprava može

odobriti i kraći rok prelaska s plaćanja poreza na dohodak na porez na dobit i obratno.

4. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD IMOVINE I IMOVINSKIH PRAVA

4.1. Dohodak od imovine i imovinskih prava

Članak 27.

(1) Dohotkom od imovine i imovinskih prava smatra se razlika između primitaka po osnovi najamnine, zakupnine, iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, primitaka od vremenski ograničenog ustupa autorskih prava, prava industrijskog vlasništva i drugih imovinskih prava, primitaka od otuđenja nekretnina i imovinskih prava i izdataka koji su poreznom obvezniku u poreznom razdoblju nastali u svezi s tim primicima.

(2) Kod dohotka od imovine na temelju najma ili zakupa pokretnina i nekretnina priznaju se izdaci u visini 30% od ostvarene najamnine ili zakupnine.

(3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, poreznom obvezniku koji ostvaruje dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, a nije obveznik poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost i dohodak ne utvrđuje prema članku 19. do 24. ovoga Zakona odnosno na temelju poslovnih knjiga, porez na dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, utvrđuje se u paušalnom iznosu prema članku 44. ovoga Zakona.

(4) Kod ostvarivanja dohotka od imovinskih prava izdaci se utvrđuju u visini stvarno nastalih izdataka, za koje porezni obveznik posjeduje uredne i vjerodostojne isprave. Izdaci se tijekom poreznog razdoblja ne priznaju, već se uzimaju u obzir tek pri utvrđivanju godišnjeg poreza na dohodak od imovinskih prava.

(5) Dohotkom iz stavka 1. ovoga članka smatra se i dohodak koji porezni obveznik ostvari od otuđenja nekretnina i imovinskih prava. Otudjenjem se smatra prodaja, zamjena i drugi prijenos. Dohodak čini razlika između primitka utvrđenog prema tržišnoj vrijednosti nekretnine ili imovinskog prava koje se otuđuje i nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda. Troškovi otuđenja mogu se odbiti kao izdaci.

(6) Dohodak od otuđenja nekretnine iz stavka 5. ovoga članka ne oporezuje se ako je nekretnina služila za stanovanje poreznom obvezniku ili uzdržanim članovima njegove uže obitelji iz članka 36. stavak 7. ovoga Zakona, a i u slučaju ako je nekretnina ili imovinsko pravo otuđeno nakon tri godine od dana nabave.

(7) Dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava iz stavka 5. ovoga članka ne oporezuje se ako je otuđenje izvršeno između bračnih drugova i srodnika u prvoj liniji

i drugih članova uže obitelji iz članka 36. stavak 7. ovoga Zakona te između razvedenih bračnih drugova ako je otuđenje u neposrednoj svezi s razvodom braka te nasljeđivanjem nekretnina i imovinskih prava.

(8) Ako je nekretnina iz stavka 5., 6. i 7. ovoga članka stečena darovanjem i otuđena u roku od tri godine od dana njezine nabave od strane darovatelja, otuđitelju se utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava na način iz stavka 5. ovoga članka. U slučaju stjecanja nekretnine darovanjem, danom nabave nekretnine smatra se dan nabave darovatelja, a nabavnu vrijednost čini tržišna vrijednost u trenutku nabave.

(9) Gubici od otuđenja nekretnina i imovinskih prava mogu se odbiti samo od dohotka od otuđenja nekretnina i imovinskih prava koji je ostvaren u istoj kalendarskoj godini.

(10) Dohodak od imovine i imovinskih prava oporezuje se samo ako se ne radi o dohotku koji se oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti.

4.2. Procjena dohotka od imovine

Članak 28.

Ako pri utvrđivanju dohotka iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona, zakupnina, najamnina, primitak od imovinskih prava te primitak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava nije prijavljen ili nije prijavljen u tržišnom iznosu, dohodak će utvrditi Porezna uprava prema tržišnim cijenama u mjestu u kojemu se nekretnina nalazi, mjestu u kojemu se imovinsko pravo daje na korištenje odnosno u mjestu u kojemu se imovinsko pravo otuđuje ili prema napatku o osnovama i mjerilima za utvrđivanje tržišnih cijena koje donosi ministar financija.

4.3. Promjena načina utvrđivanja dohotka od imovine

Članak 29.

(1) Porezni obveznik koji dohodak od imovine ostvaruje izdavanjem u najam ili zakup nekretnina i pokretnina, iznajmljivanjem stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranjem kampova, a obveznik je poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, utvrđuje dohodak od imovine u skladu sa člancima 19. – 24. ovoga Zakona, odnosno na način propisan za samostalne djelatnosti.

(2) Porezni obveznik koji dohodak od imovine ostvaruje izdavanjem u najam ili zakup nekretnina i pokretnina, iznajmljivanjem stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranjem kampova, a nije obveznik poreza na dodanu vrijednost, može na vlastiti zahtjev utvrđivati dohodak od imovine u skladu sa člancima 19. – 24. ovoga Zakona, odnosno na način propisan za samostalne djelatnosti.

(3) U slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka porezni obveznik može plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak u skladu s odredbama članka 26. ovoga Zakona.

5. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD KAPITALA

Članak 30.

(1) Dohotkom od kapitala smatraju se primici po osnovi kamata, izuzimanja imovine i korištenja usluga na teret dobiti tekućeg razdoblja i udjeli u dobiti ostvareni dodjelom ili opcijskom kupnjom vlastitih dionica, a koji su ostvareni u poreznom razdoblju.

(2) Izuzimanjima imovine i korištenjem usluga iz stavka 1. ovoga članka smatraju se izuzimanja imovine i korištenje usluga od strane članova trgovačkih društava za njihove privatne potrebe (skrivena isplate dobiti) izvršeni tijekom poreznog razdoblja na teret dobiti tekućeg razdoblja, te izuzimanja fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost iz članka 18. ovoga Zakona od koje se plaća porez na dobit.

(3) Kamatama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se primici što ih fizičke osobe ostvaruju od potraživanja po osnovi danih zajmova i kredita uključivo i one primitke ostvarene preko banaka po komisionim kreditima. Kamatama iz stavka 1. ovoga članka ne smatraju se naplaćene kamate iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona kao ni naplaćene kamate po sudskim rješenjima i rješenjima tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(4) Dohotkom iz stavka 1. ovoga članka smatraju se i primici po osnovi udjela u dobiti članova uprave i radnika trgovačkih društava koje ostvaruju putem dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica.

(5) Dohodak od kapitala po osnovi opcijske kupnje dionica iz stavka 4. ovoga članka utvrđuje se kao razlika između tržišne vrijednosti dionice i opcijskim ugovorom utvrđene cijene dionica, ako je tržišna vrijednost viša u trenutku realizacije prava iz opcije.

(6) Realizacijom prava iz opcije u smislu stavka 5. ovoga članka smatra se trenutak kupnje dionica društva od strane vlasnika opcije (radnika i članova uprave društva) ili trenutak prijenosa prava na kupnju dionica društva na treću osobu.

(7) Dohodak od kapitala po osnovi opcijske kupnje vlastitih dionica utvrđuje se poreznom obvezniku koji je vlasnik opcije u trenutku realizacije prava iz opcije prema stavku 6. ovoga članka.

(8) Primici po osnovi udjela u dobiti koje članovi uprave i radnici trgovačkih društava ostvaruju dodjelom vlastitih dionica tih društava utvrđuju se u visini tržišne vrijednosti ili razlike između tržišne vrijednosti dodijeljenih dionica i plaćene naknade, ako se dionice stječu uz djelomičnu naknadu.

(9) Dohodak od kapitala prema stavcima 5., 6., 7. i 8. ovoga članka utvrđuje se samo ako vlastite dionice društva u trenutku dodjele tih dionica ili realizacije prava iz opcije kotiraju na burzi ili uređenim javnim tržištima u skladu s posebnim zakonom. Ako ovaj uvjet nije ispunjen po toj osnovi utvrđuje se dohodak od nesamostalnog rada iz članka 14. ovoga Zakona ili drugi dohodak iz članka 32. ovoga Zakona.

(10) Pri utvrđivanju dohotka od kapitala ne priznaju se izdaci.

6. UTVRĐIVANJE DOHOTKA OD OSIGURANJA

Članak 31.

(1) Dohotkom od osiguranja smatraju se primici u visini uplaćenih i porezno priznatih premija životnog osiguranja s obilježjem štednje i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja, a u slučaju otkupa polica životnog i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja ili prestanka osiguranja dohotkom se smatra iznos primitka, ako je manji od uplaćenih premija osiguranja.

(2) Pri utvrđivanju dohotka prema stavku 1. ovoga članka ne priznaju se izdaci.

(3) Uplaćene premije osiguranja od kojih se utvrđuje dohodak od osiguranja iskazuju se s valutnom klauzulom i u trenutku isplate osigurane svote preračunavaju u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan isplate.

(4) Poslodavci, isplatitelji i porezni obveznici dužni su o uplaćenim porezno priznatim premijama osiguranja i isplaćenom dohotku od osiguranja voditi i dostavljati propisane evidencije i izvješća.

7. UTVRĐIVANJE DRUGOG DOHOTKA

7.1. Drugi dohodak

Članak 32.

(1) Drugi dohodak je razlika između svakoga pojedinačnog primitka prema stavku 2., odnosno stavku 3. ovoga članka umanjen za propisane izdatke iz stavka 4. i 5. ovoga članka.

(2) Drugi dohodak ostvaruje se po osnovi primitaka koji se ne smatraju primicima određenim po osnovi:

1. nesamostalnog rada iz članka 14. ovoga Zakona,

2. samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona,

3. imovine i imovinskih prava iz članka 27. ovoga Zakona,

4. kapitala iz članka 30. ovoga Zakona,

5. osiguranja iz članka 31. ovoga Zakona.

(3) Primicima prema stavku 1. i 2. ovoga članka osobito se smatraju:

1. primici po osnovi djelatnosti članova skupština i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih odbora, upravnih vijeća i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih osoba, članova povjerenstava i odbora koje imaju ta tijela i sudaca porotnika koji nemaju svojstvo djelatnika u sudu,

2. autorske naknade isplaćene prema posebnom zakonu kojim se uređuju autorska i srodna prava,

3. primici po osnovi djelatnosti športaša,

4. primici po osnovi djelatnosti trgovačkih putnika, agenta, akvizitera, športskih sudaca i delegata, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika, konzultanata, sudskih vještaka te druge slične djelatnosti,

5. primici u naravi – korištenje zgrada, prometnih sredstava, povoljnije kamate pri odobravanju kredita i druge pogodnosti prema članku 14. stavku 3. ovoga Zakona, a koje davatelji tih primitaka daju fizičkim osobama koje nisu njihovi radnici i osobe koje ostvaruju primitke iz članka 14. ovoga Zakona,

6. nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja iz članka 10. točke 4. ovoga Zakona, iznad propisanog iznosa,

7. primici učenika i studenata na redovnom školovanju za rad preko učeničkih i studentskih udruga prema posebnim propisima iz članka 10. točke 6. ovoga Zakona, iznad propisanog iznosa,

8. stipendije učenicima i studentima za redovno školovanje na srednjim, višim i visokim školama i fakultetima iz članka 10. točke 12. ovoga Zakona, iznad propisanog iznosa,

9. športske stipendije koje se prema posebnim propisima isplaćuju športašima za njihovo športsko usavršavanje iz članka 10. točke 14. ovoga Zakona, iznad propisanog iznosa,

10. nagrade za športska ostvarenja i naknade športašima prema posebnim propisima iz članka 10. točke 16. ovoga Zakona, iznad propisanih iznosa,

11. ostali posebno navedeni primici koje fizičkim osobama isplaćuju ili daju pravne i fizičke osobe (obveznici poreza na dobit i obveznici poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti) i drugi isplatitelji i davatelji.

(4) Izdacima koji se priznaju pri utvrđivanju drugog dohotka iz stavka 1. ovoga članka smatraju se uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja iz primitaka, prema posebnim propisima.

(5) Iznimno, pri utvrđivanju drugog dohotka iz stavka 1. ovoga članka izdaci se, prije izdataka iz stavka 4. ovoga članka ako su obračunani i plaćeni prema posebnim propisima, priznaju u visini 30 % ostvarenih primitaka fizičkim osobama po osnovi:

1. autorskih naknada isplaćenih prema posebnom zakonu kojim se uređuju autorska i srodna prava uključujući i naknade za isporučeno umjetničko djelo osobama koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost,

2. profesionalnih djelatnosti novinara, umjetnika i športaša koji su osigurani po toj osnovi i doprinose za obvezna osiguranja plaćaju prema rješenju,

3. primitaka nerezidenata za obavljanje umjetničke, artistske, zabavne, športske, književne i likovne djelatnosti te djelatnosti u svezi s tiskom, radijem i televizijom te zabavnim priredbama.

(6) Porezni obveznik koji ostvaruje drugi dohodak iz stavka 1. ovoga članka po osnovi djelatnosti može na vlastiti zahtjev, upisom u registar poreznih obveznika, utvrđivati dohodak u skladu sa člancima 19. do 24. ovoga Zakona odnosno na način propisan za samostalne djelatnosti. Zahtjev za promjenom načina utvrđivanja i oporezivanja dohotka porezni obveznik obavezan je podnijeti na početku ostvarivanja dohotka, na početku obavljanja djelatnosti ili do kraja tekuće godine za iduću godinu.

(7) Porezni obveznik koji prema stavku 6. ovoga članka utvrđuje dohodak u skladu sa ačlankom 19. – 24. ovoga Zakona, ne može koristiti izdatke iz stavka 5. ovoga članka.

7.2. Drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa

Članak 33.

(1) Drugim dohotkom smatra se i primitak po osnovi povrata doprinosa iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Primitkom po osnovi povrata doprinosa smatra se iznos vraćenog doprinosa iz osnovice za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, a koji je, za određeno razdoblje obračuna doprinosa, obračunan i uplaćen iz iznosa koji prelazi iznos najviše godišnje osnovice prema Zakonu o doprinosima za obvezna osiguranja.

(3) Pri utvrđivanju drugog dohotka po osnovi povrata doprinosa ne priznaju se izdaci.

8. ZAJEDNIČKI DOHODAK

Članak 34.

(1) Ako više fizičkih osoba ostvaruje dohodak zajedničkim obavljanjem samostalne djelatnosti (supoduzetništvo), svaka fizička osoba (supoduzetnik) plaća porez na dio dohotka koji joj pripada od zajedničke samostalne djelatnosti.

(2) Dohodak ostvaren obavljanjem zajedničke samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona, utvrđuje se kao jedinstveni dohodak u skladu s odredbama članka 19. – 24. ovoga Zakona. Zajednički ostvaren dohodak ili gubitak dijeli se na pojedine supoduzetnike prema ugovoru. Ako ugovor nije sklopljen dohodak ili gubitak se dijeli na jednake dijelove.

(3) Dijelu dohotka ili gubitka svakog supoduzetnika utvrđenog prema stavku 2. ovoga članka, dodaju se primici koje pojedini supoduzetnik ostvari za svoj rad ili druge naknade, a koji su kao poslovni izdaci smanjili dohodak od zajedničke djelatnosti. Od dijela dohotka ili gubitka svakog supoduzetnika utvrđenog prema stavku 2. ovoga članka odbijaju se izdaci koji su nastali pojedinom supoduzetniku, a kao poslovni izdaci nisu smanjili dohodak od zajedničke djelatnosti.

(4) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka odnose se i na slučajeve kada više fizičkih osoba zajednički ostvaruje dohodak od imovine i imovinskog prava (suvlasnici i supoduzetnici).

(5) Zajednički dohodak od imovine i imovinskih prava utvrđuje se prema odredbama članka 27. i 28. ovoga Zakona.

(6) Supoduzetnici koji ostvaruju zajednički dohodak iz stavka 1. i 4. ovoga članka obvezni su imenovati nositelja zajedničke djelatnosti, koji je prvenstveno odgovoran za vođenje poslovnih knjiga, plaćanje poreznih i drugih obveza, podnošenje prijava i izvješća i izvršavanje drugih propisanih obveza koje proizlaze iz zajedničke djelatnosti i zajedničke imovine i imovinskih prava. Nerezident ne može biti imenovan nositeljem zajedničke djelatnosti. Ako supoduzetnici ne imenuju nositelja zajedničke djelatnosti, imenovat će ga Porezna uprava.

(7) Nositelj zajedničke djelatnosti iz stavka 6. ovoga članka obavezan je po isteku poreznog razdoblja (kalendarske godine) ispostaviti Porezne uprave nadležnoj prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu podnijeti prijavu o utvrđenom dohotku od zajedničke djelatnosti.

(8) Prijava o utvrđenom dohotku od zajedničke djelatnosti podnosi se do kraja mjeseca siječnja tekuće za proteklu godinu.

III. POREZNI GUBITAK

Članak 35.

(1) Porezni gubitak može se utvrditi po osnovi obavljanja samostalnih djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona i ostalih djelatnosti od kojih se dohodak utvrđuje na način propisan za samostalne djelatnosti, odnosno na temelju poslovnih knjiga prema članku 19. – 24. ovoga Zakona.

(2) Porezni gubitak iz stavka 1. ovoga članka može se nadoknaditi (odbiti) samo od dohotka po osnovi kojega je i utvrđen.

(3) Porezni gubitak koji se ne može nadoknaditi (odbiti) u poreznom razdoblju u kojemu je nastao, prenosi se i nadoknađuje umanjnjem dohotka po osnovi kojega je utvrđen, u sljedećih pet poreznih razdoblja.

(4) Porezni obveznik gubi pravo na odbitak poreznog gubitka iz stavka 1. ovoga članka istekom petoga poreznog razdoblja.

(5) Odbitak gubitka je dopušten u tekućem poreznom razdoblju ako se nije mogao odbiti (nadoknaditi) u prethodnim poreznim razdobljima. Preneseni se gubici nadoknađuju prema redoslijedu njihova nastanka.

(6) Porezni gubitak ne može se utvrditi po osnovi izdatka za uplaćene premije životnog osiguranja s obilježjem štednje, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja prema članku 12. stavku 9. ovoga Zakona.

IV. OSOBNI ODBITAK ILI NEOPOREZIVI DIO DOHOTKA

Članak 36.

(1) Rezidentima se ukupan iznos ostvarenog dohotka prema članku 5. ovoga Zakona, umanjuje za osnovni osobni odbitak u visini **1.800,00** kuna i to za svaki mjesec poreznog razdoblja za koji se utvrđuje porez. Rezidentima se kod ostvarene mirovine na temelju prijašnjih uplata obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje i na temelju prijašnjih uplata premija osiguranja za dokup dijela mirovine na teret poslodavca, priznaje osobni odbitak u visini ukupne mirovine ostvarene u poreznom razdoblju, najmanje **1.800,00** kuna, a najviše do **3.200,00** kuna mjesečno.

(2) Rezidenti mogu uvećati osobni odbitak iz stavka 1. ovoga članka u visini:

1. 0,5 osnovnoga osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji te bivšega bračnog druga za kojeg plaćaju alimentaciju,

2. za uzdržavanu djecu: 0,5 osnovnoga osobnog odbitka za prvo dijete, 0,7 za drugo, 1,0 za treće, 1,4 za četvrto, 1,9 za peto, a za svako daljnje dijete faktor osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava i to za 0,6, 0,7, 0,8, 0,9, 1,0... više u odnosu prema faktoru osnovnoga osobnog odbitka za prethodno dijete,

3. 0,3 osnovnoga osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom.

4. 1,0 osnovnoga osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe kojima je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100% i/ili koji radi invalidnosti imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu. U tom slučaju porezni obveznik za sebe osobno i za istu osobu koju uzdržava ne može koristiti osobni odbitak iz točke 3. ovoga stavka.

(3) Tijekom poreznog razdoblja, pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema članku 45. ovoga Zakona, rezidentu se priznaju osobni odbici iz stavka 1. i 2. ovoga članka odnosno nerezidentu osnovni osobni odbitak iz stavka 1. ovoga članka, a na temelju porezne kartice iz članka 46. ovoga Zakona.

(4) Uzdržavanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom smatraju se fizičke osobe čiji oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez i drugi primici koji se u smislu ovoga Zakona ne smatraju dohotkom, ne prelaze iznos šesterostrukoga osnovnoga osobnog odbitka iz stavka 1. ovoga članka, na godišnjoj razini.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu ne uzimaju se u obzir primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora, doplatka za djecu, primitaka za opremu novorođenog djeteta i obiteljskih mirovina nakon smrti roditelja.

(6) Ako više osoba uzdržava člana ili članove uže obitelji i djecu, osobni odbitak za te osobe ravnomjerno se raspoređuje na sve koji te članove i djecu uzdržavaju, osim ako se ne sporazume drukčije.

(7) Djecom u smislu stavka 2. ovoga članka smatraju se djeca koju roditelji, skrbnici, usvojitelji, poočimi i pomajke uzdržavaju. Djecom se smatraju i djeca nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja ako su prijavljena Hrvatskom zavodu za zapošljavanje. Drugim uzdržavanim članovima uže obitelji u smislu stavka 2. ovoga članka smatraju se bračni drug poreznog obveznika, roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovoga bračnog druga, preci i potomci u izravnoj liniji, maćehe odnosno očusi koje punoljetno pastorče uzdržava, bivši bračni drugovi za koje porezni obveznik plaća alimentaciju i punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu.

(8) Osobama s invaliditetom u smislu ovoga Zakona smatraju se fizičke osobe – porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca iz stavka 7. ovoga članka kojima je rješenjem donesenim prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju te prema drugim posebnim propisima utvrđena invalidnost ili tjelesno oštećenje.

(9) U slučaju promjena tijekom mjeseca u kojem se koriste osobni odbici prema stavku 3. ovoga članka, osobni odbitak zaokružuje se u korist poreznog obveznika na pune mjesece.

(10) Rezidentima se osobni odbitak uvećava i za iznose plaćene za obvezno zdravstveno osiguranje ako porezni obveznik nije drukčije osiguran, do visine propisanoga obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje.

(11) Nerezidenti mogu u poreznom razdoblju odbiti osobni odbitak u visini osnovnoga osobnog odbitka iz stavka 1. ovoga članka i plaćene doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje u tuzemstvu do visine zakonom propisanih obveznih doprinosa.

(12) Rezidentima se osobni odbitak iz stavka 1. i 2. ovoga članka može za porezno razdoblje uvećati za iznos stvarnih troškova zdravstvenih usluga u Republici Hrvatskoj za vlastite potrebe, a pod uvjetom da ti izdaci nisu plaćeni iz osnovnog, dopunskog ili privatnoga zdravstvenog osiguranja i ako nisu financirani iz dobivenih darovanja za te namjene.

(13) Zdravstvenim uslugama iz stavka 12. ovoga članka smatraju se usluge u okviru primarne, specijalističko – konzilijarne i bolničke zdravstvene zaštite prema posebnom zakonu, koje se provode u svrhu liječenja i to: liječnički pregledi, dijagnostičke i laboratorijske pretrage, dijagnostički i terapijski postupci, operativni zahvati uključujući i ugradbene materijale, bolnička zdravstvena zaštita i medicinska rehabilitacija, stomatološke usluge i protetski nadomjesci, lijekovi koji su registrirani u Republici Hrvatskoj i propisani na recept te se ne mogu kupiti bez recepta, plaćena participacija, lijekovi propisani na recept i kupljeni u Republici Hrvatskoj, a koji nisu registrirani u Republici Hrvatskoj i ne mogu se kupiti bez recepta, ortopedska pomagala, očna i slušna pomagala, pomagala za omogućavanje glasnog govora i druga pomagala, uključivo i popravak pomagala, rezervne dijelove i drugo prema Pravilniku o ortopedskim i drugim pomagalima.

(14) Iznimno od stavka 13. ovoga članka osobni odbitak po osnovi izdataka nastalih za zdravstvene usluge rezident ne može koristiti za izdatke estetskih i kozmetičkih zahvata te kozmetičkih sredstava koja nisu medicinski indicirana ili primijenjena za prevenciju ili liječenje bolesti, za izdatke sanitetskog i potrošnog materijala i lijekova i sredstva koja se mogu kupiti bez recepta.

(15) Rezident može osobni odbitak iz stavka 12. ovoga članka koristiti pod uvjetom da su zdravstvene usluge iz stavka 13. ovoga članka obavljene u zdravstvenoj ustanovi ili od zdravstvenog radnika privatne prakse koji su ovlašteni odnosno registrirani za obavljanje zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj u skladu s posebnim zakonom.

(16) Rezidentima se osobni odbitak iz stavka 1. i 2. ovoga članka može uvećati za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora (stambene kuće ili stana) na području Republike Hrvatske za potrebe njihovog trajnog stanovanja.

(17) Uvećanje osobnog odbitka iz stavka 16. ovoga članka rezident može koristiti pod uvjetima da:

1. u trenutku kupnje ili gradnje prvoga stambenog prostora rezident i njegov bračni drug nemaju u vlasništvu ili suvlasništvu stambeni prostor, neovisno o površini, u tuzemstvu i u inozemstvu,

2. do trenutka kupnje ili gradnje prvoga stambenog prostora rezident nije stekao u vlasništvo ili suvlasništvo stambeni prostor, neovisno o površini, u tuzemstvu i u inozemstvu,

3. do trenutka kupnje ili gradnje prvoga stambenog prostora, a nakon sklapanja bračne zajednice, rezident i/ili njegov bračni drug nisu stekli u vlasništvo ili suvlasništvo stambeni prostor, neovisno o površini, u tuzemstvu i u inozemstvu.

(18) Uvećanje osobnog odbitka iz stavka 16. ovoga članka rezident može koristiti na način da:

1. kupnju ili gradnju prvoga stambenog prostora financira iz vlastitih sredstava te se uvećanje osobnog odbitka priznaje na temelju vjerodostojnih isprava (računa registriranih izvođača radova i usluga i drugih isprava) u visini stvarno nastalog izdatka,

2. kupnju ili gradnju prvoga stambenog prostora financira sredstvima namjenskog stambenog kredita te se uvećanje osobnog odbitka priznaje u visini plaćenih kamata po tom kreditu.

(19) Uvećanje osobnog odbitka za kupnju ili gradnju prvoga stambenog prostora po osnovi plaćenih kamata namjenskoga stambenog kredita iz stavka 18. točke 2. ovoga članka, priznaje se neovisno o nadnevku zaključenog ugovora o kupnji ili gradnji stambenog prostora i ugovora o namjenskom stambenom kreditu za kupnju ili gradnju tog stambenog prostora.

(20) Iznimno od stavka 19. ovoga članka, za kupnju ili gradnju prvog stambenog prostora sredstvima namjenskoga stambenog kredita prije 1. siječnja 2003. godine, uvećanje osobnog odbitka po osnovi plaćenih kamata po tom kreditu priznaje se uz uvjet da je u poreznom razdoblju plaćena kamata iznosila 6% i više.

(21) Rezidentima se osobni odbitak iz stavka 1. i 2. ovoga članka može u poreznom razdoblju uvećati i za održavanja postojećega stambenog prostora na području Republike Hrvatske u njegovom vlasništvu ili vlasništvu njegovoga bračnog druga, radi poboljšanja uvjeta stanovanja, a pod uvjetom da rezident u tom stambenom prostoru ima prebivalište i trajno boravi. Uvećanje osobnog odbitka za održavanje postojećega stambenog prostora priznaje se na temelju vjerodostojnih isprava za obavljene radove i usluge registriranih izvođača radova.

(22) Rezident osobni odbitak iz stavka 21. ovoga članka može koristiti na način iz stavaka 18., 19. i 20. ovoga članka.

(23) Rezidentima se osobni odbitak iz stavka 1. i 2. ovoga članka može u poreznom razdoblju uvećati i za iznos plaćene slobodno ugovorene najamnine za potrebe stanovanja u stambenom prostoru najmodavca.

(24) Osobni odbitak iz stavka 23. ovoga članka ne može koristiti rezident koji plaća zaštićenu najmninu prema posebnom zakonu.

(25) Rezident može koristiti uvećanje osobnog odbitka iz stavaka 12. – 24. ovoga članka po osnovi vjerodostojnih isprava i dokaza o plaćanju koji glase na njegovo ime.

(26) Rezident osobni odbitak iz stavaka 12. – 25. ovoga članka i izdatke iz članka 12. stavka 9. ovoga Zakona može koristiti u ukupnom iznosu najviše do 12.000,00 kuna godišnje.

(27) Porezni obveznici mogu uvećati osobni odbitak za darovanja dana u tuzemstvu u naravi i u novcu doznačenim na žiroračun, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, športske i vjerske svrhe, udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen godišnji porez na dohodak. Iznimno, osobni odbitak se uvećava za darovanja dana iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost primatelja darovanja.

(28) Osobni odbitak prema stavcima 10. – 27. ovoga članka priznaje se nakon osobnog odbitka iz stavka 1. i 2. ovoga članka, a u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave.

V. POSTUPAK ZA UTVRĐIVANJE I NAPLATU GODIŠNJEG POREZA

1. UTVRĐIVANJE GODIŠNJEG POREZA

1.1. Godišnji porez na dohodak

Članak 37.

(1) Porez na dohodak za koji se podnosi godišnja porezna prijava obračunava se godišnje.

(2) Porez na dohodak obračunava se po stopi od 15% od godišnje porezne osnovice do visine dvostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku godišnje porezne osnovice između dvostrukog i peterostrukog iznosa osnovnog osobnoga odbitka, po stopi od 35% na razliku godišnje porezne osnovice između peterostrukog i 14-erostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka i po stopi od 45% na iznos porezne osnovice koji prelazi iznos 14-erostrukog osnovnoga osobnog odbitka.

(3) Godišnji porez na dohodak utvrđuje se prema poreznoj osnovici iz članka 6. ovoga Zakona, a od utvrđenoga godišnjeg poreza odbijaju se iznosi plaćenog

predujma poreza po svim iskazanim dohocima prema članku 5. ovoga Zakona te utvrđuje razlika za uplatu ili povrat poreza.

(4) Ako je rezident ostvario dohodak u inozemstvu (inozemni dohodak) i ako je taj dohodak oporezivan u inozemstvu porezom koji odgovara tuzemnom porezu na dohodak, porez plaćen u inozemstvu uračunava se na propisani način u tuzemni porez na dohodak.

(5) Obveznicima poreza na dohodak porez se utvrđuje poreznim rješenjem.

(6) Porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi plaća se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja poreznom obvezniku.

(7) Ako je porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja platio veći predujam od poreza na dohodak utvrđenog rješenjem, više plaćeni porez vraća se poreznom obvezniku. Iznimno, poreznim obveznicima koji ostvaruju dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona i poreznim obveznicima koji dohodak utvrđuju na način propisan za samostalne djelatnosti prema člancima 19. – 24. ovoga Zakona, više plaćeni porez vraća se na njihov zahtjev ili im se uračunava u predujam za iduće razdoblje.

1.2. Utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak od nesamostalnog rada

Članak 38.

(1) Poslodavac i isplatitelj primitaka i mirovina iz članka 14. ovoga Zakona obvezan je za radnike i druge fizičke osobe iz članka 14. ovoga Zakona izvršiti godišnji obračun poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sa zadnjom isplatom dohotka od nesamostalnog rada u toj godini, ako tijekom godine dohodak od nesamostalnog rada nije redovito mjesečno isplaćivan pa nije iskorišten osobni odbitak iz članka 36. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, a ni izdaci za uplaćene premije osiguranja iz članka 12. stavka 9. ovoga Zakona i to na način iz članka 16. stavka 2. ovoga Zakona ili je po toj osnovi porezno opterećenje u pojedinim mjesecima bilo različito pa je porez uplaćen u većem iznosu.

(2) Poslodavac i isplatitelj primitaka i mirovina iz članka 14. ovoga Zakona obvezan je izvršiti godišnji obračun iz stavka 1. ovoga članka za radnike i fizičke osobe koje ostvaruju primitke iz članka 14. ovoga Zakona koji su kod njega ostvarivali plaću, mirovinu ili primitke iz članka 14. ovoga Zakona u cijelom poreznom razdoblju, a nisu mijenjali prebivalište ili uobičajeno boravište između gradova i općina koje su propisale plaćanje prireza porezu na dohodak.

2. GODIŠNJA POREZNA PRIJAVA

2.1. Porezni obveznici koji obvezno podnose godišnju poreznu prijavu

Članak 39.

(1) Godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari:

1. dohodak od nesamostalnog rada iz članka 14. ovoga Zakona kod dva ili više poslodavca istodobno i/ili,

2. dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona i djelatnosti po osnovi kojih se dohodak utvrđuje i oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti prema člancima 19. – 24. ovoga Zakona.

(2) Godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi rezident ako dohodak iz članka 5. ovoga Zakona ostvari izravno iz inozemstva.

(3) Godišnju poreznu prijavu obvezno podnosi i porezni obveznik ako je Porezna uprava zatražila da naknadno plati porez na dohodak.

(4) Porezni obveznik obvezan je podnijeti godišnju poreznu prijavu ako poslodavac, isplatitelj primitka ili sam porezni obveznik nije obračunao, obustavio i uplatio predujam poreza na dohodak i prirez porezu na dohodak.

(5) Porezni obveznik iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka obvezan je u godišnjoj poreznoj prijavi iskazati ukupno ostvareni dohodak u poreznom razdoblju, a prema članku 5. ovoga Zakona.

(6) Obveznicima poreza na dohodak koji su obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu, a istu ne podnesu ili ako su podaci iz godišnje porezne prijave netočni ili nepotpuni, porez na dohodak utvrđuje se procjenom.

2.2. Porezni obveznici koji nisu obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu

Članak 40.

(1) Godišnju poreznu prijavu nije obvezan podnijeti porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari:

1. dohodak od nesamostalnog rada iz članka 14. ovoga Zakona samo kod jednog tuzemnog poslodavca ili više tuzemnih poslodavaca, odnosno isplatitelja primitka, ali ne istodobno, i/ili

2. dohodak od imovine i imovinskih prava iz članka 27. ovoga Zakona i/ili,

3. dohodak od kapitala iz članka 30. ovoga Zakona i/ili,

4. dohodak od osiguranja iz članka 31. ovoga Zakona i/ili,

5. drugi dohodak iz članka 32. ovoga Zakona,

a pod uvjetom da nije obvezan podnijeti godišnju poreznu prijavu prema članku 39. ovoga Zakona.

(2) Ako je porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja ostvario samo dohotke iz stavka 1. ovoga članka, može za te dohotke podnijeti godišnju poreznu prijavu radi:

1. ostvarivanja prava na korištenje izdataka po osnovi uplaćenih premija osiguranja iz članka 12. stavka 9. ovoga Zakona,

2. ostvarivanja prava na neiskorišteni osobni odbitak iz članka 36. i članka 54. ovoga Zakona,

3. prava na ravnomjerno godišnje oporezivanje odnosno godišnje izravnanje porezne osnovice,

4. drugih prava propisanih zakonima.

(3) Ako porezni obveznik podnese godišnju poreznu prijavu radi ostvarivanja prava iz stavka 2. ovoga članka, obvezan je u godišnjoj poreznoj prijavi iskazati ukupno ostvareni dohodak u poreznom razdoblju, a prema članku 5. ovoga Zakona.

2.3. Porezni obveznici koji ne mogu podnijeti godišnju poreznu prijavu

Članak 41.

Godišnju poreznu prijavu ne može podnijeti porezni obveznik:

1. za drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa prema članku 33. ovoga Zakona,

2. za dohodak koji se u poreznom razdoblju oporezuje u paušalnom iznosu prema članku 44. ovoga Zakona.

2.4. Rok za podnošenje godišnje porezne prijave

Članak 42.

(1) Obveznici poreza na dohodak dužni su nakon isteka poreznog razdoblja (kalendarske godine) podnijeti godišnju poreznu prijavu propisanog oblika i sadržaja.

(2) Godišnja porezna prijava podnosi se do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

2.5. Podnošenje godišnje porezne prijave

Članak 43.

(1) Rezident podnosi godišnju poreznu prijavu ispostavi područnog ureda Porezne uprave koja je mjesno nadležna prema mjestu njegovog prebivališta ili uobičajenog boravišta.

(2) Nerezident podnosi godišnju poreznu prijavu ispostavi područnog ureda Porezne uprave koja je mjesno nadležna prema sjedištu isplatitelja primitaka ili većeg dijela njegove imovine, odnosno prema mjestu u kojem je pretežno obavljao djelatnost ili mjestu u kojemu su se koristila imovinska prava od kojih je ostvario dohodak.

3. UTVRĐIVANJE PAUŠALNOG POREZA

Članak 44.

(1) Poreznom obvezniku koji obavlja djelatnost iz članka 18., a nije obveznik poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, dohodak i porez na dohodak može se utvrđivati i u paušalnom iznosu.

(2) Poreznom obvezniku koji ostvaruje dohodak iz članka 27. stavka 3. ovoga Zakona (iznajmljivanje stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranje kampova), a nije obveznik poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost i dohodak ne utvrđuje prema članku 19. do 24. ovoga Zakona, dohodak i porez na dohodak utvrđuje se u paušalnom iznosu.

(3) Porezni obveznik iz stavka 1. i 2. ovoga članka koji porez na dohodak plaća u paušalnom iznosu ne vodi poslovne knjige iz članka 23. stavka 2. ovoga Zakona, osim evidencije o prometu.

(4) Samostalne djelatnosti i djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja kampova prema stavku 1. i 2. ovoga članka koje će se paušalno oporezivati i visinu paušalnog dohotka i poreza na dohodak, utvrđuje ministar financija.

(5) Godišnji porez u paušalnom iznosu utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

(6) Porezna uprava može na temelju obavljenog nadzora i prikupljenih podataka o ostvarenom prometu, ukinuti rješenje iz stavka 5. ovoga članka i donijeti rješenje o plaćanju predujma poreza u skladu sa člankom 47. stavkom 1. ovoga Zakona, ako utvrdi da je porezni obveznik ostvario primitke iznad iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost.

(7) U slučaju iz stavka 6. ovoga članka porezni obveznik je obavezan prijeći na utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti na način propisan odredbama članaka 19. – 24. ovoga Zakona.

VI. UTVRĐIVANJE I PLAĆANJE PREDUJMA POREZA

1. UTVRĐIVANJE PREDUJMA POREZA NA DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA

Članak 45.

(1) Kod dohotka od nesamostalnog rada iz članka 14. ovoga Zakona predujam poreza obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac i isplatitelj primitka ili plaće odnosno mirovine iz članka 14. ovoga Zakona ili sam porezni obveznik.

(2) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada se obračunava, obustavlja i uplaćuje prilikom svake isplate prema propisima koji važe na dan isplate.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, obračun poreza na dohodak od ostvarene mirovine ili razlike mirovina iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona koje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje isplaćuje u tijeku kalendarskog mjeseca za više proteklih mjeseci, odnosno poreznih razdoblja obavlja se na način:

1. u slučaju isplata za više proteklih mjeseci istoga poreznog razdoblja primjenjuju se propisi koji važe na dan isplate i osobni odbitak za svaki mjesec za koji se obavlja isplata, utvrđen prema propisima koji su važili u mjesecu kada je mirovina ili razlika mirovine trebala biti isplaćena,

2. u slučaju isplate mirovina ili razlike mirovina koje se odnose na protekla porezna razdoblja (kalendarske godine), kod obračuna se primjenjuju propisi koji su važili na dan kada je isplata trebala biti obavljena, odnosno kada je mirovina prema rješenju dospjela za isplatu.

(4) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se od porezne osnovice koju čini iznos svih primitaka od nesamostalnog rada prema članku 14. ovoga Zakona ostvarenih tijekom jednog mjeseca, umanjen za izdatke prema članku 16. ovoga Zakona koji su uplaćeni i umanjen za iznos mjesečnoga osobnog odbitka iz članka 36. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

(5) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se po stopi od 15% od mjesečne porezne osnovice do visine dvostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku mjesečne porezne osnovice između dvostrukog i peterostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka, po stopi od 35% na razliku mjesečne porezne osnovice između peterostrukog i 14-erostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka i po stopi od 45% na razliku mjesečne porezne osnovice iznad 14-erostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Inozemna organizacija, koja ne uživa diplomatski imunitet u Republici Hrvatskoj i službenici te organizacije sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj dužni su pri isplati dohotka od nesamostalnog rada radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju primitke iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona obračunati, obustaviti i uplatiti porez na dohodak prema stavicima 1., 2., 4. i 5. ovoga članka.

(7) Porezni obveznik zaposlen u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu strane države, u međunarodnoj organizaciji ili u predstavništvu ili organizaciji koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet, kada je porezni obveznik i po ovom Zakonu, dužan je sam obračunati predujam poreza od nesamostalnog rada na način iz stavaka 1., 2., 4. i 5. ovoga članka i uplatiti ga u roku od osam dana od dana isplate.

(8) Porezni obveznici koji dohodak od nesamostalnog rada prema članku 14. stavku 1. ovoga Zakona ostvare izravno iz inozemstva, dužni su na taj dohodak sami obračunati predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada na način iz stavaka 1., 2., 4. i 5. ovoga članka i uplatiti ga u roku od osam dana od dana primitka dohotka.

1.1. Porezna kartica

Članak 46.

(1) Osobni odbitak pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada priznaje se i utvrđuje na temelju porezne kartice koju za radnika, umirovljenika i fizičke osobe koje ostvaruju primitke iz članka 14. ovoga Zakona imaju poslodavci i isplatitelji primitka, odnosno plaće i mirovina. Poreznu karticu besplatno izdaje Porezna uprava, a poslodavci i isplatitelji primitka, odnosno plaće i mirovina iz članka 14. ovoga Zakona dužni su je čuvati dok radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje primitak iz članka 14. ovoga Zakona kod njih radi, odnosno dok se isplaćuje mirovina ili primitak po osnovi nesamostalnog rada.

(2) Osobni odbitak iz članka 36. stavka 1. i 2. ovoga Zakona radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje primitak iz članka 14. ovoga Zakona može tijekom poreznog razdoblja koristiti ako je poslodavcu ili isplatitelju primitka odnosno plaće ili mirovine predao poreznu karticu.

(3) Radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje primitak iz članka 14. ovoga Zakona obvezni su svaku promjenu u svezi s uzdržanim članovima uže obitelji i djece, promjenu prebivališta ili uobičajenog boravišta i drugo, koja utječe na osobni odbitak, odnosno neoporezivi dio dohotka, prijaviti ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu, odnosno uobičajenom boravištu i dostaviti joj vjerodostojne isprave u roku od trideset (30) dana od dana nastanka promjene.

(4) Podatke o isplaćenim primicima odnosno plaćama i mirovinama iz članka 14. ovoga Zakona i obustavljenom i uplaćenom porezu na dohodak od nesamostalnog rada radnika, umirovljenika i fizičkih osoba koji ostvaruju primitke iz članka 14. ovoga Zakona, poslodavac i isplatitelj primitka, odnosno plaće ili mirovine ili sam porezni obveznik dostavlja Poreznoj upravi do 31. siječnja tekuće godine za proteklu godinu, na propisanim obrascima.

(5) Poslodavci i isplatitelji primitka, odnosno plaće i mirovina iz članka 14. ovoga Zakona i sam porezni obveznik obvezni su o isplaćenom dohotku od nesamostalnog

rada i uplaćenom porezu na dohodak sastavljati i Poreznoj upravi dostavljati i druge propisane evidencije.

2. UTVRĐIVANJE PREDUJMA POREZA NA DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI

Članak 47.

(1) Kod dohotka od samostalne djelatnosti iz članka 18. i dohotka koji se oporezuje na način propisan za samostalne djelatnosti prema člancima 19. – 24. ovoga Zakona, mjesečni predujam se plaća prema rješenju Porezne uprave.

(2) Rješenje o predujmu vrijedi do izmjene, odnosno do utvrđivanja novog predujma.

(3) Porezna uprava može, na zahtjev poreznog obveznika, izmijeniti visinu predujma. Zahtjev se temelji na podnesku koji sadrži sve bitne sastojke iz porezne prijave.

(4) Obveznik koji počinje obavljati samostalnu djelatnost ne plaća predujmove poreza na dohodak do podnošenja prve godišnje porezne prijave.

(5) Predujmovi poreza na dohodak iz stavka 1. ovoga članka plaćaju se mjesečno do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(6) Porezna uprava može na temelju obavljenog očevida i inspekcijskog nadzora, podataka iz obrađenih godišnjih poreznih prijava ili drugih podataka o poslovanju poreznog obveznika s kojima raspolaže, izmijeniti rješenje iz stavka 1. ovoga članka i utvrditi nove iznose mjesečnih predujmova.

3. UTVRĐIVANJE PREDUJMA POREZA NA DOHODAK OD DRUGOG DOHOTKA

3.1. Utvrđivanje predujma poreza na dohodak od drugog dohotka

Članak 48.

(1) Predujam poreza na dohodak od drugog dohotka prema članku 32. stavku 1. ovoga Zakona plaća se po odbitku, po stopi od 25% bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(2) Predujam poreza na dohodak od drugog dohotka iz stavka 1. ovoga članka, obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatelji prilikom svake isplate i istodobno s isplatom. Na isti način isplatelji obračunavaju i obustavljaju predujam poreza na dohodak koji ostvare nerezidenti obavljanjem djelatnosti iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Predujam poreza na dohodak od drugog dohotka iz stavka 1. ovoga članka obračunava i uplaćuje porezni obveznik u roku od osam dana, kao porez po odbitku, ako je dohodak ostvario izravno u inozemstvu bez posredovanja tuzemnog isplatitelja. Inozemni dohodak preračunava se u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan kad je dohodak ostvaren.

(4) Isplatitelji primitaka i sam porezni obveznik obvezni su za primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak i uplaćeni porez na dohodak dostavljati Poreznoj upravi propisana izvješća.

3.2. Utvrđivanje predujma od drugog dohotka po osnovi povrata doprinosa

Članak 49.

Predujam poreza na dohodak po osnovi povrata doprinosa prema članku 33. ovoga Zakona obračunava, obustavlja i uplaćuje Porezna uprava nadležna prema mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta poreznog obveznika, kao porez po odbitku i to iz iznosa vraćenih doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti prema Zakonu o doprinosima za obvezna osiguranja, po stopi od 45% bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

4. UTVRĐIVANJE PREDUJMA POREZA NA DOHODAK OD IMOVINE I IMOVINSKIH PRAVA

Članak 50.

(1) Kod dohotka od imovine ostvarenog od najamnine i zakupnine, osim dohotka ostvarenog iznajmljivanjem stanova soba i postelja putnicima i turistima i organiziranjem kampova iz članka 44. ovoga Zakona, predujmovi poreza plaćaju se prema rješenju Porezne uprave i to do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec. Pri utvrđivanju predujma poreza ne uzima se u obzir osobni odbitak poreznog obveznika iz članka 36. ovoga Zakona. Predujam poreza na dohodak plaća porezni obveznik po postupku i na način iz članka 47. ovoga Zakona, a po stopi od 15 %.

(2) Predujam poreza na dohodak od imovinskih prava obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji primitka kao predujam poreza po odbitku istodobno s isplatom primitka i to od ukupne naknade primjenom stope od 25%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(3) Predujam poreza na dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava plaćaju porezni obveznici prema rješenju Porezne uprave jednokratno na pojedinačno ostvareni primitak i to u roku od 15 dana od dana primitka rješenja Porezne uprave o utvrđenom porezu na dohodak. Predujam se utvrđuje od porezne osnovice iz članka 27. stavka 5. ovoga Zakona primjenom stope od 25%.

5. UTVRĐIVANJE PREDUJMA POREZA NA DOHODAK OD KAPITALA

Članak 51.

(1) Predujem poreza na dohodak od izuzimanja imovine i korištenja usluga iz članka 30. stavka 2. ovoga Zakona, obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatelji istodobno s isplatom primitka, kao porez po odbitku, po stopi od 35%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(2) Predujem poreza na dohodak od kamata iz članka 30. stavka 3. ovoga Zakona, plaća se po odbitku, po stopi od 35%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(3) Predujem poreza na dohodak po osnovi primitaka po osnovi dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica iz članka 30. stavka 4. ovoga Zakona plaća se po odbitku, po stopi od 15%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

6. UTVRĐIVANJE PREDUJMA POREZA NA DOHODAK OD OSIGURANJA

Članak 52.

(1) Predujem poreza na dohodak od osiguranja obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatelji primitka, istodobno s isplatom, kao porez po odbitku.

(2) Predujem poreza plaća se od osnovice primitka u visini uplaćenih porezno priznatih premija osiguranja, odnosno u visini isplaćene svote ako je manji od uplaćenih premija osiguranja, po stopi od 15%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

VII. POSEBNE OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI

1. Oslobođenja za hrvatske ratne invalide iz Domovinskog rata i članove obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata

Članak 53.

(1) Fizičke osobe kojima je po posebnom propisu rješenjem utvrđen status hrvatskoga ratnoga vojnog invalida iz Domovinskog rata, ne plaćaju porez na dohodak od nesamostalnog rada i mirovina razmjerno stupnju utvrđene invalidnosti.

(2) Fizičke osobe – članovi obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ne plaćaju porez na dohodak od obiteljske mirovine

odnosno novčane naknade u visini obiteljske mirovine ostvarene prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

2. Olakšice za područja posebne državne skrbi i brdsko-planinska područja

Članak 54.

(1) Rezidentima koji imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima utvrđenim posebnim zakonima, iznimno od članka 36. stavka 1. ovoga Zakona, osnovni osobni odbitak utvrđuje se u visini:

1. 3.840,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području posebne državne skrbi prve skupine,

2. 3.200,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području posebne državne skrbi druge skupine,

3. 2.400,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području posebne državne skrbi treće skupine i brdsko-planinskim područjima.

(2) Rezidentima se osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu utvrđuje prema osnovnom osobnom odbitku iz stavka 1. ovoga članka primjenom faktora iz članka 36. stavka 2. točke 1. i 2. ovoga članka, ako ti članovi uže obitelji i djeca imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi ili imaju prebivalište i borave na brdsko-planinskim područjima.

(3) Rezidentima se osobni odbitak za vlastitu invalidnost i/ili invalidnost uzdržavanih članova uže obitelji i/ili djece, ako imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi ili ako imaju prebivalište i borave na brdsko-planinskim područjima, utvrđuje prema osnovnom osobnom odbitku iz stavka 1. ovoga članka primjenom faktora iz članka 36. stavka 2. točke 3. i 4. ovoga Zakona.

(4) Osobni odbitak prema stavku 1., 2. i 3. ovoga članka priznaje se u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave, a tijekom poreznog razdoblja pri utvrđivanju predujma dohotka od nesamostalnog rada priznaje se osobni odbitak iz članka 36. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

Članak 55.

(1) Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima, utvrđeni porez na dohodak od tih djelatnosti na tim područjima umanjuje se za:

1. 100% na područjima posebne državne skrbi prve skupine,

2. 75% na područjima posebne državne skrbi druge skupine,

3. 25% na područjima posebne državne skrbi treće skupine i brdsko-planinskim područjima.

(2) Obveznici poreza na dohodak mogu koristiti oslobođenje ili umanj enje poreza na dohodak iz stavka 1. ovoga članka deset godina od dana početka primjene ovog Zakona pod uvjetom da zapošljavaju više od dva radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme pri čemu više od 50% radnika imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi i/ili brdsko-planinskim područjima najmanje devet mjeseci u poreznom razdoblju.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka obveznici poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost iz članka 18. ovoga Zakona na području Grada Vukovara i zapošljavaju više od dva radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme pri čemu više od 50% radnika imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi i/ili brdsko planinskim područjima najmanje devet (9) mjeseci u poreznom razdoblju, oslobođeni su plaćanja poreza na dohodak deset (10) godina od dana početka primjene ovoga Zakona, a nakon toga porez na dohodak im se umanjuje za 75%.

3. Poticaji zapošljavanja

Članak 56.

(1) Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona, dohodak od samostalne djelatnosti može se u poreznom razdoblju dodatno umanjiti za iznos isplaćenih plaća i uplaćenih doprinosa na plaću novim radnicima te za iznos isplaćenih nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja.

(2) Novim radnicima u smislu stavka 1. ovoga članka smatraju se radnici s kojima je sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme, a zaposlenje je kod poreznog obveznika uslijedilo nakon najmanje jednomjesečne prijave kod Zavoda za zapošljavanje i trajanja probnog rada ako je ugovoren. Novim radnicima smatraju se i osobe zaposlene nakon odustanka od korištenja prava na mirovinu ili osobe koje se prvi put zapošljavaju, a i osobe zaposlene na određeno vrijeme kao pripravnici, vježbenici, stažisti i slično.

(3) Ako porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja sklopi ugovor o radu s novim radnicima iz stavka 2. ovoga članka, a u istom poreznom razdoblju raskine ugovor o radu s određenim brojem radnika, dohodak se umanjuje za razliku između obračunanih i isplaćenih plaća novim radnicima i obračunanih plaća koje bi u istom poreznom razdoblju primili radnici s kojima je raskinut ugovor o radu.

(4) Porezni obveznik može pravo na umanj enje dohotka za isplaćene plaće i doprinose na plaću novih radnika koristiti godinu dana od dana njihovog zaposlenja.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, porezni obveznik može pravo na umanj enje dohotka za isplaćene plaće i doprinose na plaću novih radnika – osoba s invaliditetom koristiti tri godine računajući od dana njihova zaposlenja.

(6) Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona dohodak od samostalne djelatnosti može se dodatno umanjiti i po osnovi izdataka za školovanje i stručno usavršavanje radnika i tih obveznika osobno i to u visini ukupno nastalih izdataka u poreznom razdoblju.

4. Poticaji istraživanja i razvoja

Članak 57.

(1) Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona, dohodak od samostalne djelatnosti može se u poreznom razdoblju dodatno umanjiti po osnovi izdataka za istraživanje i razvoj i to u visini 100% nastalih i u poslovnim knjigama iskazanih izdataka.

(2) Istraživanjem se u smislu stavka 1. ovoga članka smatra izvorno i planirano ispitivanje poduzeto radi stjecanja novih znanstvenih i tehničkih spoznaja i razumijevanja, a uključuje temeljno istraživanje i primijenjeno istraživanje. Temeljnim istraživanjem smatra se teorijski ili pokusni rad poduzet radi stjecanja novih znanja bez konkretne praktične primjene, a primijenjenim istraživanjem teorijski ili pokusni rad poduzet radi stjecanja novih znanja i usmjeren na ostvarivanje praktičnog cilja. Razvojem se smatra sustavni rad koji se temelji na rezultatima znanstvenog istraživanja i praktičnog iskustva, usmjeren stvaranju novih materijala, proizvoda i sustava te uvođenju novih procesa, sustava i usluga ili znatnom poboljšanju postojećih.

(3) Istraživanjem i razvojem u smislu stavka 1. ovoga članka ne smatra se kontrola kvalitete, rutinsko testiranje proizvoda, prikupljanje podataka koje nije dijelom istraživačkoga razvojnog procesa, istraživanje učinkovitosti, upravljačka studija, istraživanje tržišta i promotivna prodaja.

(4) Izdacima za istraživanje i razvoj iz stavka 1. ovoga članka smatraju se osobito:

1. plaće i ostali odnosni troškovi osoba koje sudjeluju u istraživanju i razvoju,
2. izdaci za materijal i usluge korištene u djelatnosti istraživanja i razvoja,
3. izdaci otpisa nekretnina, postrojenja i opreme u razmjernom dijelu u kojem se ova sredstva koriste za istraživanje i razvoj,
4. opći izdaci koji se odnose na istraživanje i razvoj, osim općih administrativnih izdataka,
5. izdaci za istraživanje i razvoj koje je za poreznog obveznika obavila osoba registrirana za obavljanje istraživanja i razvoja,
6. amortizacija patenata i licencija u razmjernom dijelu u kojem se koriste za istraživanje i razvoj.

VIII. DOSTAVLJANJE IZVJEŠĆA I DRUGE OBVEZE

1. DOSTAVLJANJE PODATAKA OD POREZNIH OBVEZNIKA

Članak 58.

(1) Porezni obveznici koji počinju obavljati samostalnu djelatnost iz članka 18. ovoga Zakona, porezni obveznici koji počinju davati u najam i zakup pokretnine, stvari i nekretnine i porezni obveznici koji počinju ostvarivati dohodak izravno iz inozemstva dužni su Poreznoj upravi prijaviti početak obavljanja djelatnosti, iznajmljivanja i ostvarivanja dohotka, u roku od 8 dana od dana početka obavljanja djelatnosti, odnosno od dana početka ostvarivanja dohotka.

(2) U roku iz stavka 1. ovoga članka porezni obveznici koji počinju obavljati samostalnu djelatnost iz članka 18. ovoga Zakona, dužni su nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu dati podatke o osobi koja im vodi poslovne knjige.

2. DOSTAVLJANJE PODATAKA OD NADLEŽNIH DRŽAVNIH TIJELA

Članak 59.

(1) Nadležna tijela državne uprave, odnosno druge nadležne organizacije dužne su Poreznoj upravi dostaviti sva odobrenja za obavljanje djelatnosti obrta i slobodnih zanimanja, te rješenja o privremenoj obustavi i prestanku djelatnosti, odnosno slobodnih zanimanja istodobno s dostavom odobrenja, odnosno rješenja poreznom obvezniku.

(2) Podaci iz stavka 1. ovoga članka mogu se dostaviti i elektroničkim putem odnosno na nosačima podataka.

3. DOSTAVLJANJE PODATAKA OD DRUGIH PRAVNIH I FIZIČKIH OSOBA

Članak 60.

(1) Pravne i fizičke osobe te druge organizacije dužne su Poreznoj upravi na njezin zahtjev dostaviti podatke o isporučenoj robi i uslugama što su im obavili obveznici poreza na dohodak te druge propisane podatke o isplaćenim plaćama, mirovinama i drugim primicima po osnovi nesamostalnog rada i djelatnosti, za godinu za koju se utvrđuje porez na dohodak.

(2) Banke i druge financijske organizacije koje obavljaju poslove platnog prometa dužne su Poreznoj upravi na njezin zahtjev dostaviti podatke o prometu preko računa

obveznika poreza na dohodak. Na zahtjev Porezne uprave dužne su te podatke za pojedine obveznike poreza na dohodak dostaviti i tijekom godine.

(3) Osobe i organizacije iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužni su Poreznoj upravi omogućiti uvid u poslovne knjige i evidencije radi utvrđivanja podataka potrebnih za utvrđivanje poreza.

(4) Podaci iz stavka 1. i 2. ovoga članka mogu se dostaviti i elektroničkim putem odnosno na nosačima podataka.

4. OBVEZA ISPLATE NA RAČUN

Članak 61.

Tijela državne uprave i sudbene vlasti i druga državna tijela, tijela i službe jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, zavodi, neprofitne organizacije, poduzetnici – pravne i fizičke osobe, obavljaju isplate primitaka koji se smatraju dohotkom obveznicima poreza na dohodak na žiroračun kod ovlaštene organizacije za platni promet, a iznimno i u gotovom novcu na propisan način.

5. REGISTAR POREZNIH OBVEZNIKA

Članak 62.

(1) Radi osiguranja podataka potrebnih za utvrđivanje poreza, porezni obveznici odnosno opunomoćenci dužni su ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema njihovom prebivalištu ili uobičajenom boravištu podnijeti prijavu radi upisa u registar obveznika poreza na dohodak.

(2) Prijava radi upisa u registar poreznih obveznika podnosi se za dohodak:

1. od obrtničke djelatnosti, djelatnosti slobodnih zanimanja, djelatnosti poljoprivrede i šumarstva te druge djelatnosti koje se oporezuju kao obrtničke prema članku 18. ovoga Zakona,
2. od imovine prema članku 27. ovoga Zakona,
3. od nesamostalnog rada ostvarenog izravno iz inozemstva i u diplomatskom odnosno konzularnom predstavništvu strane države i međunarodnoj organizaciji ili u predstavništvu ili organizaciji koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet,
4. od samostalne djelatnosti iz inozemstva,
5. od imovine i imovinskih prava iz inozemstva,

6. od kapitala i drugog dohotka iz inozemstva,

7. od obrtničke djelatnosti i djelatnosti iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova za koje se počinje paušalno utvrđivati dohodak prema članku 44. ovoga Zakona,

8. od djelatnosti slobodnih zanimanja iz članka 18. stavka 2. točke 4. Zakona koje se oporezuju prema članku 32. ovoga Zakona.

(3) Prijava se podnosi u roku od osam dana od dana početka obavljanja djelatnosti, od dana dostavljanja pisanog zahtjeva za prelazak na utvrđivanje paušalnog dohotka ili prelaska na oporezivanje po odbitku, odnosno početka ostvarivanja primitaka.

(4) Porezni obveznici dužni su pri prestanku obavljanja samostalne djelatnosti i/ili prestanku ostvarivanja dohotka iz inozemstva i/ili prelasku s utvrđivanja paušalnog dohotka prema članku 44. ovoga Zakona na utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti na temelju propisanih poslovnih knjiga i/ili prestanku utvrđivanja dohotka od imovine i drugog dohotka na temelju podataka iz propisanih poslovnih knjiga, nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti prijavu o prestanku obavljanja djelatnosti, prestanku utvrđivanja dohotka na temelju podataka iz propisanih poslovnih knjiga i prestanku ostvarivanja dohotka, i to u roku iz stavka 3. ovoga članka.

6. PRIKUPLJANJE I USPOREDBA PODATAKA BITNIH ZA OPOREZIVANJE

Članak 63.

(1) Radi pravilnog utvrđivanja obveze poreza na dohodak i drugih poreza, Porezna uprava je dužna tijekom godine prikupljati podatke o oporezivim primicima fizičkih osoba, pratiti promet dobara i obavljati sve druge potrebne radnje.

(2) Porezna uprava je dužna dohodak po osnovi nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, od kapitala, od osiguranja i drugog dohotka, a i druge neoporezive primitke i potraživanja, uspoređivati s podacima o nabavljenoj nepokretnoj, pokretnoj i drugoj imovini te drugim izdacima fizičkih osoba i njihovim obvezama tijekom poreznog razdoblja. Usporedbu obavlja na temelju podataka s kojima raspolaže, podataka koje priopći porezni obveznik i podataka iz drugih izvora.

(3) Ako Porezna uprava u tijeku postupka prikupljanja podataka i njihove usporedbe iz stavka 1. i 2. ovoga članka utvrdi da izvori za imovinu fizičkih osoba nisu dokazani, utvrdit će po toj osnovi dohodak, kao razliku između vrijednosti imovine i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje.

(4) Dohodak utvrđen prema stavku 3. ovoga članka pripisuje se ostvarenom dohotku od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, od kapitala, od osiguranja i drugom dohotku u poreznom razdoblju u kojemu je taj dohodak utvrđen i oporezuje prema propisima koji važe u tom poreznom razdoblju.

(5) Za svrhe iz stavka 1. i 2. ovoga članka Porezna uprava je obvezna ustrojiti evidencije o imovini poreznih obveznika na temelju podataka iz svojih evidencija, evidencija tijela državne uprave i evidencija jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

7. OVLASTI MINISTRA FINACIJA

Članak 64.

Ministar financija se posebno ovlašćuje da provedbenim propisima propiše:

1. neoporezive iznose nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja te uvjete pod kojima se mogu isplatiti (članak 10. točka 4.),
2. neoporezive iznose učenika i studenata na redovnom školovanju za rad preko učeničkih i studentskih udruga prema posebnim propisima (članak 10. točka 6.),
3. neoporezive iznose naknada, potpora, nagrada i drugih primitaka po osnovi nesamostalnog rada koje poslodavci isplaćuju radnicima i drugim osobama iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona i neoporezive iznose naknada, potpora, nagrada i drugih primitaka poduzetnika te uvjete pod kojima se mogu isplatiti (članak 10. točka 9. i 10.),
4. neoporezive iznose po osnovi službenih putovanja fizičkih osoba koje ne ostvaruju primitke po osnovi nesamostalnog rada iz članka 14. ovoga Zakona ili primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak iz članka 32. ovoga Zakona, u neprofitnim organizacijama uz naknadu (članak 10. točka 11.),
5. neoporezive iznose stipendija učenicima i studentima za redovno školovanje na srednjim, višim i visokim školama i fakultetima (članak 10. točka 12.),
6. neoporezive iznose športskih stipendija koje se prema posebnim propisima isplaćuju športašima za njihovo športsko usavršavanje (članak 10. točka 14.),
7. neoporezive iznose nagrada za športska ostvarenja i naknada športašima prema posebnim propisima (članak 10. točka 16.),
8. oblik i sadržaj poslovnih knjiga i računa te način vođenja poslovnih knjiga fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost (članak 23., u svezi sa člankom 18.),
9. osnove i mjerila za utvrđivanje tržišnih cijena (članak 28.),
10. oblik i sadržaj evidencija i izvješća o uplaćenim porezno priznatim premijama životnog osiguranja s obilježjem štednje, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja (članak 31. stavak 4.),
11. oblik i sadržaj prijave o utvrđenom dohotku od zajedničke djelatnosti (članak 34. stavak 7.),

12. mogućnosti i načine korištenja osobnog odbitka za poreznog obveznika i uzdržavane članove njegove uže obitelji (članak 36.),
13. način računanjanja inozemnog poreza u tuzemni porez na dohodak (članak 37. stavak 4.),
14. oblik i sadržaj godišnje porezne prijave (članak 42. stavak 1.),
15. način utvrđivanja i plaćanja predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada (članak 45.),
16. oblik i sadržaj porezne kartice i oblik, sadržaj i rokove dostavljanja drugih evidencija o isplaćenom dohotku od nesamostalnog rada i uplaćenom predujmu poreza (članak 46. stavak 1., 4. i 5.),
17. način i rokove dostavljanja podataka o isplaćenom dohotku i uplaćenom porezu po odbitku (članak 31. stavak 4., članak 48. stavak 4., članak 50. stavak 2. i 3., članak 51.),
18. oblik i sadržaj prijave o početku obavljanja samostalne djelatnosti, iznajmljivanja i ostvarivanja inozemnog dohotka (članak 58. stavak 1. u svezi sa člankom 62.),
19. isplate koje se obveznicima poreza na dohodak mogu izvršiti u gotovom novcu (članak 61.).

IX. POSTUPOVNA ODREDBA

Članak 65.

Glede utvrđivanja, naplate, povrata poreza, žalbenog postupka, zastare i prekršajnog postupka primjenjuju se odredbe Općega poreznog zakona i Zakona o prekršajima.

X. KAZNENE ODREDBE

Članak 66.

Novčanom kaznom od 500,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. porezni obveznik koji u propisanom roku ne uplati ili uplati manji porez po godišnjoj poreznoj prijavi (članak 37. stavak 6., u svezi sa člankom 37. stavkom 3.),
2. porezni obveznik koji ne uplati mjesečni, odnosno jednokratni predujam poreza po rješenju Porezne uprave u utvrđenoj visini i u propisanom roku (članak 47. stavak 5., članak 44. stavak 5. i članak 50. stavak 1. i 3.).

Članak 67.

(1) Novčanom kaznom od 500,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. pravne i fizičke osobe koje za svoje radnike i fizičke osobe iz članka 14. ovoga Zakona ne izvrše godišnji obračun poreza na dohodak od nesamostalnog rada (članak 38.),
2. pravne i fizičke osobe koje Poreznoj upravi ne dostave ili ne dostave u roku podatke o isplaćenim plaćama, primicima i mirovinama i obustavljenom i uplaćenom porezu radnika, umirovljenika i fizičkih osoba iz članka 14. ovoga Zakona (članak 46. stavak 4.),
3. pravne i fizičke osobe koje Poreznoj upravi ne dostave ili ne dostave u roku propisane evidencije o isplaćenom dohotku od nesamostalnog rada i uplaćenom porezu na dohodak (članak 46. stavak 5. u svezi sa člankom 64. točka 16.),
4. pravne i fizičke osobe koje isplate građanima ne obavljaju preko žiro-računa kod ovlaštene organizacije za platni promet (članak 61.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi kaznit će se novčanom kaznom od 500,00 do 20.000,00 kuna.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 68.

(1) Dohodak ostvaren do dana početka primjene ovoga Zakona oporezivat će se po propisima koji su do tada bili na snazi.

(2) Iznimno od članka 30. ovoga Zakona, dividende i udjeli u dobiti na temelju udjela u kapitalu koji su ostvareni u razdoblju od 1. siječnja 2001. do 31. prosinca 2004. godine, a isplaćuju se nakon početka primjene ovoga Zakona, oporezuju se po stopi od 15%.

(3) Porezni obveznik može koristiti oslobođenje ili umanjenje dohotka od samostalne djelatnosti koju obavlja na područjima posebne državne skrbi iz članka 55. ovoga Zakona idućih deset godina od dana početka primjene ovoga Zakona, neovisno o prije korištenim propisanim olakšicama za te namjene.

Članak 69.

(1) Danom početka primjene ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o porezu na dohodak (»Narodne novine«, br. 127/00., 150/02., 163/03. i 30/04.).

(2) Danom početka primjene ovoga Zakona prestaju važiti:

1. članak 21. Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i

umjetničkog stvaralaštva (»Narodne novine«, br. 43/96. i 44/96. ispravak),

2. članak 13., 40. i 41. Zakona o športu (»Narodne novine«, br. 111/97., 24/01. i 13/98. ispravak).

Članak 70.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. srpnja 2008.